

УДК 351.74:37

Михайло Юрійович БУРДІН,

проректор Харківського національного

університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5560-1848>

НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ МВС УКРАЇНИ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ВИХОВНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

На сучасному етапі українського державотворення, в складних умовах військової агресії проти нашої країни, надзвичайно актуальною є проблема виховання у молодого покоління патріотичних почуттів та активної громадянської позиції, сприяння усвідомленню курсантами та студентами свого громадянського обов'язку на основі національних і загальнолюдських духовних цінностей. Система освіти загалом і науково-педагогічні колективи вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання МВС України зокрема повинні ефективно вирішувати складні завдання патріотичного виховання молоді, що знайшли своє відображення в офіційних документах.

Метою національно-патріотичного виховання є формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття любові до України, поваги до видатних вітчизняних історичних діячів, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків. Патріотичне виховання охоплює соціальні, цільові, функціональні, організаційні та інші аспекти. Головною складовою цього виховання є формування у молоді любові до рідної країни, що здійснюється насамперед сім'єю та безпосереднім соціальним оточенням через передавання певних культурних традицій, звичаїв, обрядів і вірувань.

Організуючи виховну роботу з патріотичного виховання, слід ураховувати, що в Україні історично склався широкий спектр регіонально-політичних і регіонально-культурних відмінностей, існує неоднозначне ставлення населення до багатьох подій минулого та сучасності. Саме патріотизм, громадянськість повинні об'єднувати українців, зберегти те, що протягом століть було нашою метою, – незалежну державу.

Патріотичне виховання молоді повинне здійснюватися за такими напрямками:

– державний – ґрунтується на забезпеченні державою системи героїко-патріотичного та патріотичного виховання;

– соціальний – ґрунтується на вивченні норм моралі та їх дотриманні й орієнтується на усвідомлення пріоритету загальнолюдських цінностей та інтересів, виховання шанобливого ставлення до культури, історії, мови, звичаїв і традицій українського народу;

– військовий – передбачає вивчення воєнної історії України, підвищення фізичної загартованості молоді в інтересах підготовки до захисту Вітчизни;

– правовий – передбачає формування глибоких правових знань, прищеплення високої правової культури.

Запорукою ефективності виховного процесу є органічне поєднання системи принципів і напрямів національно-патріотичного виховання в цілісну систему, яка забезпечує досягнення відповідних результатів – міцно й органічно засвоєних загальнолюдських та українських національних цінностей.

Патріотичне виховання має бути пріоритетним напрямом усієї навчально-виховної роботи – на заняттях і поза ними. Необхідно виховувати особистість із розвинутою національно-патріотичною свідомістю.

Задля цього треба акцентувати увагу на посиленні актуалізації та підвищенні мотивації вивчення курсантами та студентами історико-правових дисциплін. Саме ці предмети сприяють формуванню цілісного розуміння таких засадничих принципів патріотичного виховання, як відданість Батьківщині, гордість за її культурні й історичні здобутки.

Реалії сьогодення визначили пріоритетні напрями роботи з національно-патріотичного виховання молоді. З метою відновлення, збереження та популяризації у суспільстві здобутків українського народу у боротьбі за свободу та незалежність, виховання у підрастаючого покоління патріотизму, формування національної ідентичності, вшанування подвигу та героїзму захисників української державності указом Президента України від 14 жовтня 2014 року № 806 встановлено День захисника України, що відзначається щорічно 14 жовтня. Актуальними є зустрічі з учасниками бойових дій на сході України та волонтерами, відвідання військовослужбовців, які отримали поранення та проходять реабілітацію в медичних закладах. Із цією ж метою

26 серпня 2017 року на Харківщині започатковано День шани воїнів та волонтерів АТО. Однією з центральних подій цього дня стала презентація Прапора єдності, зшитого зі стягів усіх підрозділів, які беруть чи брали з 2014 року участь в АТО, та волонтерських організацій Харківщини. Безумовно, такі заходи мають велике значення у справі формування патріотичної свідомості молоді.

Отже, національно-патріотичне виховання є одним із головних пріоритетів у підготовці поліцейського. У підґрунтя такої підготовки мають бути покладені принципи гуманізму, демократизму, наступності та спадкоємності поколінь, толерантності. Особлива відповідальність за захист державно-конституційного устрою України, забезпечення законності та стабільного правопорядку лягає на плечі майбутніх правоохоронців. Лише той, хто має не тільки високі професійні, морально-психологічні та духовні якості, але й патріотизм, здатен виконати свій обов'язок професійно. Саме тому на вищі навчальні заклади із специфічними умовами навчання МВС покладається почесний обов'язок формування у курсантів, слухачів і студентів почуття патріотизму, любові до України, виховання громадянина-патріота, здатного захищати й охороняти права та свободи громадян, спокій і законність у державі, сприяти встановленню громадянського миру й злагоди в суспільстві.

Одержано 12.10.2017

